

*“Inclusie is geen
privilege,
maar een recht”
~ statement ~*

35 Inclusie

Tijdens mijn pauze logeerde ik op Kreta in een heel klein plaatsje aan de kust. Het was nog in winterslaap toen ik er was, maar in het hoogseizoen is het een paradijselijk verblijf voor toeristen: zee, strand, een boulevard, winkeltjes, cafeetjes en direct daarachter een prachtig berglandschap én een verbinding met de grote stad op twintig minuten rijden afstand.

De dame uit mijn netwerk, bij wie ik ‘op de koffie’ ging op dit mooie eiland, woont in dit dorp. Zij had mijn verblijf voor me geregeld en ik was erg tevreden met mijn heerlijke appartementje boven op een berg met uitzicht op zee. Het was met het dorp verbonden via een slingerweg voor de auto en een geitenpad voor de wandelaar.

Het dorp bestond uit een bonte verzameling vriendelijke mensen met een sterke gemeenschapszin. Iedereen kent elkaar en er wordt voor elkaar gezorgd. Echt gezorgd. Iedereen is inclusief en dus wordt er actie ondernomen als iemand even niet meer mee kan komen. Door eten te brengen, onderdak te verschaffen, de auto uit te lenen, enzovoort.

Er was in die eerste week van maart nog maar één restaurant open in het dorp. Daar at dus iedereen en daar gebeurde alles. Direct de eerste avond werd ik opgenomen als onderdeel van het hele gebeuren.

Toen ik de volgende ochtend de berg af liep voor een fijne cappuccino kwam ik onderweg iemand tegen, die ik nog niet had ontmoet.

Hij begroette me hartelijk bij mijn naam en toen ik wat verbaasd opkeek, legde hij uit dat hij wat klusjes had gedaan om mijn appartement op orde te krijgen voor mijn bezoek en dus mijn naam op het bordje had zien staan... en onthouden.

De man kwam ik die week vaker tegen. Ik begreep dat hij door het hele dorp ingehuurd werd om klusjes te doen. Niet dat hij van beroep klusjesman was, maar zo kon hij wat geld verdienen en had hij ook te eten. Als er even geen klusjes waren, dan was er altijd nog wel ergens een bord waar hij wat eten op kon scheppen. Zo ging het ook met zijn woning.

Toen op een dag een truck niet langs mijn in een smal zijstraatje geparkeerde auto kon werd ik daar in de supermarkt op aangesproken. Ik was net druk met mijn boodschappen op de band te leggen en de caissière was halverwege. Ik reageerde ietwat onthutst, maar, zei de man, als ik hem nou even de autosleutel gaf, dan zette hij mij auto wel aan de kant. Iets later kwam hij terug. Zonder sleutel. Die had hij in de auto laten zitten. Zo deden ze dat hier in het dorp. Als ik dat nou voortaan ook zou doen, dan hoefde ze me niet meer te gaan zoeken.

Het dorp had sociale cohesie. Het dorp zorgde voor elkaar. In het dorp werd iedereen gezien. In alle opzichten. Wat een mooi voorbeeld van een inclusieve maatschappij (om maar eens een krachtterm te gebruiken).

Ik heb er echt enorm van genoten.

~~~

36 Tussen wal en schip

Het dorp op Kreta zette me ook aan het denken. Over hoe wij dat ‘bij ons’ doen en wat het verschil is met hoe het daar gebeurt. Ik bedacht me dat in onze maatschappij mensen best tussen wal en schip kunnen vallen.

Aan de ene kant willen we dat mensen langer thuis blijven wonen. Een van de voorwaarden daarvoor is dat we met zijn allen meer voor elkaar doen. Daarom vragen wij als consultants in de intakes op huisbezoeken hoe het zit met familie, met vrienden, met het sociale netwerk. Kunnen de burens een boodschap doen? Is er iemand die het afvalzakje weg kan brengen? Gaat er iemand mee op artsbezoek? En hoe doet u het met eten als u zelf niet meer in de keuken kunt staan?

Aan de andere kant is ons systeem zo ingericht dat we allemaal druk zijn met onze eigen ballen in de lucht houden en er niks meer bij kunnen hebben. We moeten met zijn tweeën werken om onze kinderen straks te kunnen laten studeren en om nu een beetje leuk te kunnen leven. Als éénoudergezinnen moeten we flink opletten waar ons geld naartoe gaat en regelen we dus heel veel zelf om kosten te besparen.

Ik ken zelfs gezinnen waar twee ouders werken, geen tijd over is en ook geen geld. Om dat netwerk gat te vullen hebben we heel veel ingeregeld: boodschappen / bezorgservices, maaltijdservice, wasservice, strijkservice enzovoorts. Dan kunnen we diensten en producten inkopen, die we niet aan ons netwerk kunnen vragen. Als deze services niet toereikend zijn en er geen netwerk is om taken over te nemen die 'redelijkerwijs gebruikelijk' geacht mogen worden om over te nemen (een boodschap voor je moeder meenemen is gebruikelijk, haar 's ochtends uit bed halen en onder de douche zetten niet), dan vliegt de gemeente in met voorzieningen als hulp bij het huishouden, een pasje voor het aanvullende openbaar vervoer, een rolstoel, enzovoort.

De mensen die de boot missen zijn de mensen die het allemaal niet meer zelf kunnen én niet het sociale vangnet hebben én geen geld om bijvoorbeeld een strijk- en wasservice in te kopen. Die mensen zijn er bij ons. In dat Griekse dorp trekken ze juist die mensen weer aan wal.

Door ze aan werk te helpen of aan eten of onderdak. In dit dorp kunnen mensen niet terugvallen op voorzieningen en nee, ik zeg niet dat we dan maar terug moeten naar de tijd dat we hier ook geen vangnetten hadden gegeven, maar iets er tussen in zou misschien wel mooi zijn. Nét even vaker iets voor een ander doen, maar weten dat we altijd opgevangen worden als dat niet binnen bereik is. Zoiets?

~~~

... lees hieronder verder...

37 *Mijn eigen dorp*

In ons straatje gaat dat best goed. Dat iets voor elkaar doen. Ik woon in een stad, maar in dan in zo'n fijne buitenwijk waar mensen ook echt wonen en het fijn willen hebben met hun gezin en met de burens.

Twee van mijn buurvrouwen noem ik vriendin. We kennen elkaar goed, lopen de deur bij elkaar niet plat, maar we weten wat er speelt en springen in indien nodig. Met de rest van het rijtje is het contact gewoon goed. Ik weet dat ik overal kan aanbellen als ik iets nodig heb. Zij weten dat ook. In de zomer heb ik om de haverklap buurkinderen om me heen voor een praatje, een grapje, soms helpen ze me in de tuin of met het wassen van de auto.

Eén van mijn buurinnen brengt stevige soep als ik ziek ben en ik ben andersom weleens met haar mee naar het ziekenhuis gegaan omdat haar partner niet mee kon en zij geen auto rijdt en ook te krakkemikkig was. Ik heb gedanst op de bruiloft van een van haar zonen en de ander nog weleens geholpen met een relatiedingetje.

We nemen pakketjes voor elkaar aan en zetten de kliko aan de weg of juist weer terug aan huis als dat zo uitkomt. Als één van de buurkinderen valt en het op een brullen zet reageert er altijd iemand als de betreffende ouder niet direct in zicht is en als er iemand midden in de nacht naar Schiphol moet, dan zorgen we dat dat lukt.

Vindt er een belangrijk gesprek op school plaats, terwijl er een van de ouders een avonddienst draait? Dan leg ik de kids wel even in bed. Als ik op vakantie ben wordt de post op de trap gelegd. Een van de buurmannen knipt mijn heg, ik veeg de stoep voor onze deuren.

Met mijn directe burens heb ik sleutels en telefoonnummers uitgewisseld. We kennen elkaars familie en weten wie we moeten hebben als er iets is en omdat ik alleen woon, houdt iedereen als vanzelf een extra oogje op mij. En ja, toen mijn cv-ketel kapot was heb ik bij de burens onder de douche mogen staan en mocht ik zelfs bij hen slapen.

Eigenlijk zijn wij hier ook gewoon een leuk dorp.

~~~